

اصول تعاوون، ده سال پس از تصویب

• قسمت اول

مقدمه

یکی از اهداف اصلی اتحادیه بین‌المللی تعاوون (ICA) به هنگام‌سازی و تفسیر اصول تعاوون است. اتحادیه بین‌المللی تعاوون، این هدف را در سالهای ۱۹۳۷ ۱۹۶۶ و اخیراً در سال ۱۹۹۵ تحقق بخشیده است. این مقاله، در پی یافتن پاسخ این پرسش است که آیا رابطه بین ارزشها و اصول تعاوون به خوبی درک شده است؟ هدف دیگر این است که اثرات جهانی شدن و پیشرفت‌های بدست آمده در طول این ۱۰ سال پس از آخرین تجدیدنظر در اصول تعاوون (۱۹۹۵) مورد بحث قرار گیرند و بررسی نمایم آیا این اصول، موجبات «پیشرفت تجاری تعاوونی‌ها» را فراهم آورده‌اند. تجدیدنظر در اصول در سال ۱۹۹۵، پیامد مشکلات فرازینده‌ای بود که از ماهیت تعاوونی‌ها ناشی شد و بخوبی توسط «آلکس لیدلاو» که سه بحران را برای توسعه تعاوونی‌ها بر شعرده است، تشریح شده‌اند: اول بحران اعتبار بود، تعاوونی‌ها هنوز هم می‌باشد حیات خود را به عنوان یک سازمان تجاري به اثبات می‌رسانندند. دوم بحران مدیریت تعاوونی‌ها بود؛ زیرا هر چه تعاوونی‌ها بزرگتر می‌شوند، با مشکل چگونه فعال نگهداشت اعضا و حفظ قدرت تکنوقراتیک (فن سالارانه) مدیران شان روبرو می‌شوند. سوم بحران ایدئولوژیکی بود؛ (شکی فراسایشی در مورد هدف اصلی تعاوونی‌ها و اینکه آیا آنها دارای نقش محدود همانند یکی از انواع بنگاه‌های اقتصادی می‌باشند).

شیوه تجدیدنظر و به هنگام سازی (اصول)، بسیار دموکراتیک بود؛ بحث ابتدایی در اواخر دهه ۱۹۸۰ آغاز شد و در کنگره توکیو به سال ۱۹۹۲ ادامه یافت و با قبول ارزشها و اصول جدید در کنگره سال ۱۹۹۵ منجزتر به نقطه اوج خود رسید. آن چه که در مورد این تجدیدنظر متفاوت به نظر می‌رسید، این بود که نه تنها به هنگام‌سازی اصول راچدیل را انجام داد؛ بلکه یک بیانیه هویت و دو مجموعه از ارزشها (اساسی و اختلافی) را به تصویب رساند که زمینه‌ساز اصول (تعاوون) بودند. هدف شرکت‌کنندگان مشخص بود؛ ترسیم یک سنت دیرینه برای روزآمد نمودن ایده تعاوون. آنها امیدوار بودند تا نهضت تعاوون را حیاتی دوباره بخشنند و مسیر آینده آن را مشخص نمایند. این ایده از بیرون چگونه به نظر می‌آید؟

تصویر من این است که تعداد زیادی از سازمان‌های تجاري گوناگون در سراسر جهان بوجود آمده‌اند که رهبران آنها احساس می‌کردند دارای مشترکاتی می‌باشند و مشغول به نوعی فعالیت دوچاره هستند.

کل این فرآیند، برای صاحب‌نظران دانشگاهی، عجیب به نظر می‌رسید. از منظر فلسفه اجتماعی سیاسی، شیوه معمولی عملی کردن اصول، این است که با ارزش‌های اساس مانند برابری و آزادی آغاز نماییم و کار را به پیش ببریم. به عنوان مثال، جی، اس میل دغدغه آزادی داشت، اما سرانجام استدلالی قوی برای ایجاد تعاوونی‌های کارگری را مطرح نمود تاونی مورخ انگلیسی نگران غفلت از اتحاد و برادری بود این نگران، او را به ستایش از دستاوردهای جنبش تعاوونی‌های مصرف، هدایت نمود. این رویکرد، در تاریخ اندیشه‌های تعاوونی به دفعات به حاصل نماید، این است که اصول توجه آن چه را که این روش می‌تواند

جدول ۱ - ارزش‌های تعاونی و اصول بازآرایی شده

فعالیت‌های تعاونی	اصول	ارزش‌های درجه دوم	ارزش‌های درجه اول
استراتژی عضوگیری	دموکراسی اعضا	دموکراسی سیاسی	ارزش‌های سیاسی
آزادی	آزادی	آزادی حقوق	آزادی
آموزش و تعلیم مدیریان	کنترل دموکراتیک اعضا	تاؤی حقوق	تاؤی حقوق
برگه‌های «سود سهام»	مشارکت اقتصادی اعضا	خوداتکابی	برابری
افزایش سرمایه داخلی	خودگردانی و استقلال	اعتماد به نفس	اتحاد
بازاریابی با توجه به تمایلات تعاونی	آموزش، کارورزی و اطلاع‌رسانی		
همایش از تأسیس فرادراسیون و خدمات مشترک تعاونی	همکاری بین تعاونی‌ها		ارزش‌های اخلاقی
سودسازی به جامعه	توجه به جامعه		صداقت / درستکاری
-	-	-	صمیمیت
..	..	..	مسؤولیت اجتماعی
-	-	-	مراقبت از دیگران

بد همامعه و آموزش را نمی‌توان از آن بدست آورد، زیرا این اصول، ناظره بر افسردادی است که خارج از حیطه فعالیت اقتصادی شرکت قرار دارد. به همین منوال، همکاری بین تعاونی‌ها را نیز نمی‌توانیم از آن استنتاج نماییم، زیرا اصل اتحاد بین سازمانها، به ندرت می‌تواند از تجزیه و تحلیل فعالیتهای داخلی یک سازمان بدست آید. روش به کار گرفته شده در سال ۱۹۹۵، یک راه میانه بین این دو روش داشگاهی را ارائه نمود و آن رویکردی مدبرانه برای وضع اصولی بود که اجماع عملی در زمینه آن چه که تعاونگران آن زمان مهم می‌پنداشتند را بدنیال داشته باشد. این گفته بدین معنی است که ارزشها و اصول غیرقابل تغییر نیستند و می‌توان آنها را مجددًا با توجه به شرایط اقتصادی متغیر کنونی، مورد بررسی قرار داد.

آیا اصول تعاون نیاز به کار بیشتری دارند؟

ارزش‌ها و اصول، بیش از یک فهرست راهنمای هستند و هیچ کوششی در جهت رتبه‌بندی ارزشها به لحاظ اهمیت و یا پیوند مستقیم آنها با اصول و فعالیتهای اقتصادی، به عمل نیامده است.

از سال ۱۹۹۵، کارهای زیادی در جهت ارتباط بین ارزشها و اصول باید انجام شده باشد تا ارتباط بین کلام جدید و موضوعات تعاونی معاصر را نشان دهد. به عنوان مثال، جدولی وجود دارد که بین ارزش‌های سیاسی و اخلاقی و بین ارزش‌های درجه اول (که خودشان هدف محسوب می‌شوند) و ارزش‌های درجه دوم (که وسیله‌هایی برای رسیدن به اهداف ارزش‌های رده اول می‌باشند) تمايز قائل می‌شود و سپس به طور مستقیم، ارتباط بین اصول با فعالیتهای مشخص تعاونی را برقرار می‌نماییم. (جدول شماره ۱)

برابری و اتحاد، معمولاً بد عنوان هدف در نظر گرفته می‌شوند و شرایطی برای یک زندگی خوب، هر چند که از برخی جهات ما نمی‌توانیم نقش یکی از آنها را پررنگ‌تر در نظر بگیریم بدون آن که از اهمیت دیگری بکاهیم بنابراین، باید بین آنها اهم و مهم قائل باشیم. فلاسفه سیاسی درباره ماهیت این انتخاب توافق ندارند؛ عده‌ای طرفدار سرسخت آزادی و عده‌ای نیز طرفدار برایسری می‌باشند. و رای این نکته، ما می‌توانیم هر دو موضوع آزادی و برابری را به حد اکثر برسانیم، از طریق طرح این موضوع که مقدار معنی از برابری به ویژه در زمینه فرستنها موردنیاز است تا مردم آزادی مشیت داشته باشند، هر چند که اقدام دولت برای ارتقاء برابری، به سمت استفاده از تهدید و اجبار خواهد رفت و آزادی‌های فردی مردم را کاهش خواهد داد اما استراک نظر، زمانی حاصل می‌شود که تعیین نماییم کجا باید این انتخاب را انجام دهیم؛ ما هر چه بیشتر به فکر

اول، ارزش‌های اخلاقی به خودی خود، ارزشمند هستند و می‌توان آنها را بد سادگی با فعالیت تجاری تعاونی، مرتبط نمود. اما بررسی نگاه متمایز تعاونی نسبت به آنها مشکل می‌باشد. تعاونی نیازمند فضای است که در آن، بازار به خوبی فعالیت نماید، قدرت سیاسی تحت کنترل باشد و جامعه مدنی به وجود آمده باشد. درستکاری/صداقت، پیش‌شرط کارکرد بازار؛ صمیمیت پیش‌شرط دموکراسی و مسؤولیت اجتماعی، پیش‌شرط ایجاد جامعه مدنی می‌باشد. با این وجود؛ تعاونی‌ها صرفاً می‌توانند نقش خود را ایفا نمایند و توافق در این زمینه وجود دارد، مراقبت بیش از حد از دیگران به معنی غفلت از اعضا خواهد بود، در حالی که، درستکاری به معنی تقسیم اطلاعات حساس تجاری با رقبا نمی‌باشد بالعکس، ارزش‌های سیاسی می‌توانند به طور مستقیم با اصول پیوند داده شوند؛ اما به شرطی که در وهله اول، اهداف را از ایزار جدا نماییم سه گانه مشهور «آزادی،

در یک سیستم اقتصادی مبتنی بر نابرابری، دولت ناچار به دخالت می‌شود تا لزداهه

مشارکت

اقتصادادی اعضا و

خوداتکایی به مثابه

خودگردانسی و

استقلال می‌باشد. یک منطق

دروني در این موضوع وجود دارد

که پیوند برخی ارزشها و اصول را

برقرار می‌سازد. هر چند که تمام پیوندها

بین اصول و ارزشها این چنین آشکار

نمی‌باشد.

اصل توجه به جامعه می‌تواند ناشی از

ارزشهای اخلاقی، مسؤولیت اجتماعی و

توجه و مراقبت از دیگران باشد. اما این

یک تولوژی (این همان گویی است)، ما

باید نگران دیگران باشیم، زیرا ما نگران

دیگران هستیم. در وهله اول، اصل

همکاری بین تعاوینها تنها می‌تواند از

دیدگاهی عملگرایانه مورد بحث قرار

گیرد، به گونه‌ای که یک تعاوی می‌تواند هر

چه بیشتر خوداتکا باشد. این اصل در

صورتی می‌تواند منقاد کننده باشد که

تعاونگران به دیدگاهی مشترک در مورد

سیستم اقتصادی منصفانه‌تر نایل آیند و

اعتقاد داشته باشد که تعاوینها می‌توانند

تامین کننده آن باشند.

حتی قوی‌ترین استدلالها، که ممکن

است ما آن را دستاورده برابری یکسان

بنامیم نیز صفت‌های خاص خود را دارند.

مشکل اینجاست که هر کس می‌تواند

تعاوین تشکیل دهد؛ از تعاوین‌های

روستاییان بی‌زمین که برای نگهداری یک

گاو، زمین اجاره می‌کنند تا تعاوین‌های

کشاورزان متمول که به دنبال فرآوری و

صادرات مخصوصات خود می‌باشند و یا

تعاوین‌های کارگران حاشیه‌نشین در

اقتصاد غیررسمی که به دنبال بیمه برای

بیماری‌های ساده‌اند و تعاوین‌های افراد

متخصص که در جستجوی یک پانسیون

راجحتند. تعاوین‌های بانکداری نیز بدون

اینکه قصدی داشته باشد، چرخه پول را

از اقتصاد روستایی به اقتصاد شهری

تسهیل می‌کنند.

به طور کلی، تعاوین‌ها به افراد

که درآمد منفعت می‌رسانند، اما نه لزوماً

حیات شهر وندان مطمئن شود؛ اما با انجام این عمل، آزادی را به خطر می‌اندزد. برابری

• اقتصادی؛ از طریق خودداری و همچنین خوداتکایی تحقق می‌پذیرد و

نیاز به هداخله دولت برای اصلاح نابرابری‌هارا کاهش خواهد داد.

نابرابرین به لحاظ نظری، تعاوین‌ها دلایل ظرفیت لازم برای انجام

این کارهای می‌باشد. در حالی که سایر بنگاههای اقتصادی قادر

فعالیت اقتصادی

این ظرفیت هستند. در نتیجه، تعاوین‌ها می‌توانند بسیاری از این

افزایش عدم برابری برای اعضا

برای اعضا خودبرابری را به لرمعان بیاورند

تعاوین‌ها به نسبت معاملات اعضا، به آنها پاداش می‌دهند

و بدین لحاظ، نیاز به هداخله دولت

برای اصلاح نابرابری‌ها

در یک سیستم اقتصادی مبتنی بر

نابرابری، دولت ناچار به دخالت می‌شود

تا از ادامه حیات شهر وندان مطمئن شود؛

اما با انجام این عمل، آزادی را به خطر

می‌اندازد. برابری اقتصادی؛ که

دموکراتیک نیز می‌باشد، از طریق

خودداری و همچنین خوداتکایی تحقق

می‌پذیرد و نیاز به هداخله دولت برای

اصلاح نابرابری‌ها را کاهش خواهد داد.

بنابراین به لحاظ نظری، تعاوین‌ها دارای

ظرفیت لازم برای انجام این کار می‌باشند.

در حالی که سایر بنگاههای اقتصادی قادر

این ظرفیت هستند. در نتیجه، تعاوین‌ها

می‌توانند برای اعضا خود برابری را به طلاق

درست می‌باییم و به قوی‌ترین استدلال

برای این ظرفیت تعاوین می‌رسیم:

بازار آزاد، به سوی عدم برابری قدم

برمی‌دارد و نمی‌تواند دسترسی افراد به

نیازهای اساسی‌شان را تضمین نماید. اگر

ما بتوانیم شیوه‌ای را برای انجام فعالیتهای

اقتصادی پیدا کنیم که ثمرات آن به طور

منتوج می‌شوند؛ دموکراسی به مثابه کنترل

دموکراتیک اعضا و برابری به معنی

را یک تهدید و جهانی شدن فرهنگی را یک فرضت به حساب آوریم و یا بالعکس. به عنوان مثال، میزان فزایندهٔ پیوند های فرهنگی، باید به گسترش اصول تعاون از کشوری به کشور دیگر کمک نماید. اگرچه در همان حال، مردم تحت تاثیر بمباران تبلیغات تصویری سرمایه‌گذاران یا مالکان (شرکت‌های تجاری) به عنوان شیوه‌ای عادی برای انجام فعالیت اقتصادی قرار خواهند گرفت. سوال دوم این است که گستردگی جهانی شدن تا کجاست؟ اقتصاددان در این زمینه بحث می‌کنند. ممکن است این‌گونه نشان داده شود که ثمرات اقتصادی صادرات به بخش بزرگتری از جمعیت جهان در مقایسه با دهه ۱۹۲۰ میلادی می‌رسد؛ هر چند که در آن زمان، اقتصادهای محلی از اهمیت بسیار زیادی برخوردار بود. می‌توانیم بین گردش آزاد سرمایه - که بسیار گستردگ است - و جریان یا گردش کالا که هنوز هم اساساً محدود به بازارهای منطقه‌ای جهانی است تا بازارهای واقع‌جهانی، تمایز قابل شویم. پرسش در زمینه سرعت تغییرات از اهمیت برخوردار است، زیرا اگر کمتر از حد انتظار باشد، برای تعاونی‌ها فرست شناخت بیشتر چالشها فراهم می‌شود؛ اما در جایی که این سرعت زیاد باشد، وضعیت اضطراری پیش می‌آید. به عنوان مثال، اگر فشار از ناحیه فروشگاه‌های زنجیره‌ای فراموشی کم باشد؛ تعاونی‌های مصرف احساس خواهند نمود که می‌توانند درون مرزهای ملی باقی بمانند و بر تفاوت‌های خود با دیگر رقبای داخلی تمرکز نمایند اما، اگر «المارت» و IKEA به فشارهای خود ادامه دهند، این استراتژی ممکن است نیاز به بازنگری داشته باشد.

با پیچیده‌تر شدن امور، سرعت تغییرات توجه به وقایع بازار ممکن است متفاوت باشد: فرآوری محصولات کشاورزی

(استفاده کننده)، کنترل کاربر و منافع کاربر را پذیرفت تا پاسخی نسبی به سه اصل اول اتحادیه بین‌المللی تعاون داده باشد. برخی اصول، صرفاً از منطق درونی تعاونی نشأت می‌گیرند و در زمینه مسؤولیت اجتماعی وسیع‌تر، حرفی برای گفتن ندارند؛ اما دستاوردهای تجاری آنها را شفاف‌تر و آسان‌تر می‌توان نشان داد.

بیان تمام این مسائل، به این معنی است که در مورد اصول تعاون کارهای بیشتری باید انجام شود. برای ارزیابی شیوه‌های ارتباط بین اصول و ارزشها و مهمتر از آن، راههایی که فعالیت‌های تجاری را در آنها متجلی می‌سازد؛ نیازمند تأمل جدی تری می‌باشیم. سوالات اساسی، عبارتند از: تاثیر ارزشها، اصول و بیانیه هویت تعاونی که طی ۱۰ سال گذشته به کارگرفته شده‌اند، چه بوده است؟ آیا آنها موجبات تحقق دستاوردهای تجاری تعاونی را فراهم آورده‌اند؟ هر چند که پیش از پاسخ به این سوالات، ما نیازمند درک اثرات جهانی شدن می‌باشیم.

به نیازمندترین آنها، تعاوونی‌ها، برای برداشت از راهی ایجاد تساوی می‌کنند اما لزوماً نیرویی برای ایجاد تساوی بیشتر محسوب نمی‌شوند. به طور کلی می‌توان گفت که تعاوونی‌ها بیشتر برای افراد کم درآمد و دارای درآمد متوسط مفیدند، اما بحث را باید بیشتر بر موارد عملی متمرکز کرد و نه تئوری.

هنگامی که به مرحله بعد می‌رویم؛ یعنی ارتباط هفت اصل تعاوون با فعالیت‌های تجاری، با زمینه‌های جدی تری روپرتو می‌شویم. درک این موضوع که چگونه اصل عضویت دموکراتیک مستلزم استراتژی ارتباط اعضا، خط مشی ارائه اطلاعات و نظایر آن است نباید مشکل باشد. کاملاً آشکار است که برای مشارکت اعضا در منافع اقتصادی، نیازمند پرداخت برخی سودهای حمایتی هستیم. اما این موضوع کمتر شخص است که چگونه اصل منافع اعضا با اصل توجه به جامعه همان‌گونه می‌شود، زیرا به هر دوی آنها از محل مازاد برگشته پرداخت می‌گردد. به عنوان مثال، یک تعاوونی مصرف بزرگ ممکن است ناچار باشد تصمیم بگیرد که به توسعه انواع تعاوونی‌های جدید پردازد یا به سازمانهای اجتماعی کمک نماید. کارت الکترونیکی تقسیم سود را می‌توان صرفاً برای کلیه مشتریان و یا فقط برای اعضا صادر کرد. تصمیم‌گیری عملی برای اعضا و مدیران تعاوونی مشکل است، زیرا آنها باید برای انتخاب ارزشها و اصول سبک و سنگین کنند.

و سرانجام، دیدگاهی وجود دارد مبنی بر اینکه تعاوونی‌های فعل در سطح بازارهای جهانی - بویژه تعاوونی‌های بازاریابی و فرآوری محصولات کشاورزی - نمی‌توانند به درونی کردن ارزشها و اصول اتحادیه بین‌المللی تعاوون (ICA) پردازند، اما برای بقای خود، ناچار از به کارگیری اصول کم اهمیت‌تر و خودمحور تر می‌باشند.

در سال ۱۹۸۷، اداره کشاورزی ایالات متحده آمریکا، سه اصل مالکیت کاربر

تعاونی‌ها و محیط‌محروم

جهانی شدن برای تعاوونی‌ها هم تهدید است و هم فرست، اما برای شناخت دقیق آن، باید دو سوال مطرح نماییم: جهانی شدن چیست و گستردگی آن تا کجاست؟ یک تعریف ساده، آن را فرآیندی کاملاً اقتصادی به حساب می‌آورد: «برداشت مرزها برای انجام تجارت آزاد و ادغام یکپارچگی هر چه بیشتر اقتصادهای ملی. اما یک تعریف جامع‌تر، شامل عوامل فرهنگی نیز می‌شود: یکپارچگی بیشتر کشورها و مردم سراسر جهان که موجبات کاهش زیاد هزینه‌های حمل و نقل و ارتباطات را فراهم می‌کند و شکستن مرزهای ساختگی برای جریان آزاد کالاهای خدمات، سرمایه، دانش و تاحدی محدودتر مردم آنسوی مرزها. ممکن است که ما، جهانی شدن اقتصاد

یکی دیگر لز هسائل پیچیده، اثرات اقتصاد جهانی شدن بر افزایش

نابرابری‌ها در داخل کشورها و بین کشورها می‌باشد. این موضوع، اثر متفاوتی بر تعاونی‌ها در کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه خواهد داشت. برخی لز این اثرات سودمند و برخی دیگر زیان آور هستند. به عنوان مثال، تعاونی‌های جنوب آسیا و چین ممکن است لز این کامیابی بهره‌مند شوند؛ در حالی که تعاونی‌های صحرای آفریقا - یعنی جایی که تولید اقتصادی در حال کاهش است - ممکن است لز چرخه اقتصاد خارج شوند. لز طریق توسعه تجارت عادلانه بین تعاونی‌های کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه، تعاونی‌ها می‌توانند برای توسعه منافع دوچانبه، همکاری نهایند. تجارت آزاد و لز بین بردن موائع تعریفهای، به این فرآیند کمک خواهد کرد.

ممکن است در سطح منطقه‌ای باقی بماند در حالی که سوپرمارکتهاز زنجیره‌ای وابسته به تهیه کنندگان مواد غذایی، اصولاً وابسته به بازارهای ملی باشند.

یکی دیگر از مسائل پیچیده، اثرات اقتصاد جهانی شده بر افزایش نابرابری‌ها در داخل کشورها و بین کشورها می‌باشد. این موضوع، اثر متفاوتی بر تعاونی‌ها در کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه خواهد داشت. برخی از این اثرات سودمند و برخی دیگر زیان آور هستند. به عنوان مثال، تعاونی‌های جنوب آسیا و چین ممکن است از این کامیابی بهره‌مند شوند؛ در حالی که تعاونی‌های صحرای آفریقا - یعنی جایی که تولید اقتصادی در حال کاهش است - ممکن است از چرخه اقتصاد خارج شوند. از

است. یعنی اینکه تعاونی‌ها باید به توسعه دو راهبرد متمایز و متضاد پردازند که به طور خلاصه عبارتند از:
 * تفکر منطقه‌ای و عمل در سطح جهانی
 * تفکر جهانی و عمل در سطح منطقه‌ای

بی‌نویس‌ها:

- ۱- Trilogy
- ۲- Tautology
- ۳- Pragmatic
- ۴- Internalize
- ۵- User
- ۶- Walmart

Johnston Birchall *

- ادامه دارد

شدن به لحاظ معناشناست، توسط افراد با منافع متفاوت به کار گرفته می‌شود، مثل افرادی که در این زمینه بحث می‌کنند تا مشخص کنند تعاونی‌هایشان در این یا آن مسیر، قدم بردارد. بحثهای بیشتر در زمینه ادغام، عقلانیت و حتی عدم واپسگی، ما را قادر به استفاده از علم معانی می‌کند. به عنوان مثال، مدیران کنونی تعاونی‌های کشاورزی ایرلند معتقدند که به دلیل جهانی شدن، راهی جز تبدیل به یک شرکت با مسؤولیت محدود باقی نمانده است؛ در حالی که در سایر کشورها نظری دانمارک، شیوه‌هایی اتخاذ شده که حافظ یکپارچگی اعضا می‌باشد.

اتحادیه بین‌المللی تعاون، نیازمند تبلیغ خودآگاهی و تلاش حدی در این زمینه

طریق توسعه تجارت عادلانه بین تعاونی‌های کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه، تعاونی‌ها می‌توانند برای توسعه منافع دوچانبه، همکاری نمایند. تجارت آزاد و از بین بردن موائع تعریفهای، به این فرآیند کمک خواهد کرد؛ اما تعاونی‌ها در جهان توسعه یافته با رقبای بزرگتری روبرو خواهند شد. قبل این رقابت به طور غیرمستقیم بین تعاونی‌های تولید کننده محصولات اولیه مانند پنبه، قهوه و برنج در کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه وجود داشته است. در حال حاضر، زیان ناشی از عدم موازنۀ بازارگانی، متوجه فقریان و تعاونی‌های است که برای فقر انشکیل شده‌اند.

سرانجام اینکه، جهانی شدن یک مفهوم خشن و بیطرف نیست. جهانی